

Sygn. akt IV U 116/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w (...) IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Barbara Kokoryn
Protokolant:	sekr. sądowy Tomasz Miłośz

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2017 r. w (...)

sprawy Z. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o zwrot nienależnie pobranego zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego

na skutek odwołania Z. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 19 października 2016 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że odwołujący nie jest zobowiązany do zwrotu pobranego zasiłku chorobowego za okres od 07.10.2014 r. do 06.01.2015 r., od 20.01.2015 r. do 19.02.2015 r., od 24.04.2015 r. do 23.05.2015 r., od 02.06.2015 r. do 01.07.2015 r., od 21.07.2015 r. do 20.10.2015 r., od 27.10.2015 r. do 23.11.2015 r. w kwocie 14.266,20 (czternaście tysięcy dwieście sześćdziesiąt sześć 20/100) złotych i świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 24.11.2015 r. do 20.07.2016 r. w kwocie 11.415,60 (jedenaście tysięcy czterysta piętnaście 60/100) złotych, w łącznej kwocie 25.681,80 (dwadzieścia pięć tysięcy sześćset osiemdziesiąt jeden 80/100) złotych.

Sygn. akt IV U 116/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19.10.2016 roku znak (...), ustalono że Z. T. jest zobowiązany do zwrotu pobranego zasiłku chorobowego za okres od 07.10.2014 r. do 06.01.2015 r., od 20.01.2015 r. do 19.02.2015 r., od 24.04.2015 r. do 23.05.2015 r., od 02.06.2015 r. do 01.07.2015 r., od 21.07.2015 r. do 20.10.2015 r., od 27.10.2015 r. do 23.11.2015 r. w kwocie 14.266,20 złotych i świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 24.11.2015 r. do 20.07.2016 r. w kwocie 11.415,60 złotych, w łącznej kwocie 25.681,80 złotych. W decyzji tej organ rentowy wskazał, że na podstawie art. 66 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 372 z późn. zm.), i art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 963), w związku z art. 3 pkt. 4 i art. 48 ust. 1 i 2 w/w ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, że odwołujący jest zobowiązany zapłacić kwotę 25.681,80 zł, z uwagi na to, że odwołujący pobrał świadczenie nienależnie.

W myśl art. 48. ust. 1-2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu nie będącemu pracownikiem stanowi przeciętny miesięczny przychód za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy.

Przy czym, przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego uwzględnia się przychód uzyskany za okres nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego, z tytułu którego przysługuje zasiłek.

W związku z tym do wypłaty zasiłków chorobowych za okresy wyżej wymienione

organ rentowy przyjął przychód ubezpieczonego uzyskany za okres nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego, tj.: z miesięcy od lipca do września 2014 r., w kwocie 4 314,50 zł.

Biorąc pod uwagę nowe okoliczności - wyrok Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 22.05.2015 r., sygn. akt. VIU 1406/2014 (prawomocny od dnia 19.04.2015 r.). zmieniający zaskarżoną decyzję wydaną przez ZUS Inspektorat w D. w ten sposób, że odwołujący podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu po dniu 03.05.2014r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą oraz podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowi kwota 2 544,79 zł. Miesięcznie, uznał, że odwołujący powinien zwrócić kwotę 25 681,80 zł.

Od wyżej wymienione decyzji wniósł odwołanie Z. T.. W uzasadnieniu odwołanie wskazał, że wnosi o jej uchylenia w całości, z powodu błędnej interpretacji przez organ rentowy przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa/ Dz. U. z 2016 r. poz. 372 ze zm./ Jednocześnie wnosił o dopuszczenie dowodu z akt sprawy nr. sygn. akt IV U 1406/14 Sądu Okręgowego w Płocku, VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ze szczególnym uwzględnieniem treści wyroku tego Sądu z dnia 22 maja 2015 roku oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 kwietnia 2016 roku nr sygn. akt III AUa/1290/15, wskazując, że wyrok, który został wydany. Wyrok ten ustalał, że po dacie 3 maja 2014 roku podlegał dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu. Apelacja od tego wyroku wniesiona przez organ rentowy i została oddalona. Biorąc pod uwagę okoliczności wcześniejszego postępowania i okoliczności postępowania w sprawie o sygn. IV U 1406/14 Sądu Okręgowego w Płocku, nie można zatem mówić, jak to chce organ rentowy o opóźnieniu w opłaceniu składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za maj 2014 roku. Z tego też powodu wypłacone mi świadczenie, zdaniem odwołującego w postaci zasiłku chorobowego i świadczenie rehabilitacyjne, stało się należne, a podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne właściwa.

W odpowiedzi organu rentowego O/ZUS w O. na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania i wskazał, że z dniem 03.05.2014 r. skarżący został wyłączony z dobrowolnego ubezpieczenia społecznego, zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt. 2.

Z dokumentacji dołączonej do akt sprawy wynika, iż odwołujący otrzymywał zasiłek chorobowy za wyżej wymieniony okres od 04.04.2014 r. do 03.05.2014r., który został ustalony zgodnie z art. 48 ust. 1 z przeciętnego przychodu za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Podstawą wypłaty zasiłku za niniejszy okres była kwota 2 544,79 zł.

Kolejne niezdolności do pracy zostały orzeczone w terminach od 08.05.2014 r. do 15.05.2014r. od 22.05.2014r. do 21.06.2014 r. oraz od 08.07.2014 r. do 07.08.2014r. Organ rentowy wydał decyzję odmowną wypłaty zasiłku chorobowego za w/w okresy, z uwagi na fakt wyłączenia z dniem 03.05.2014 r. z dobrowolnego ubezpieczenia społecznego. Ponowne objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym nastąpiło od dnia 01.07.2014 r., natomiast odwołujący stał się niezdolny do pracy od dnia 07.10.2014 r. W myśl art. 43 cytowanej ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. podstawy wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo, jeżeli między okresami pobierania zasiłków zarówno tego samego rodzaju, jak i innego rodzaju nie było przerwy albo przerwa była krótsza niż 3 miesiące kalendarzowe.

W związku z tym skoro przerwa w opłacaniu składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe trwała od 04.05.2014 r. do 30.06.2014 r., natomiast przerwa między okresami pobierania zasiłków była dłuższa niż 3 miesiące kalendarzowe, tj.: trwała od 03.05.2014 r. do

30.10.2014r. W związku z tym organ rentowy związany wyrokiem Sądu, dokonał wypłaty zasiłków chorobowych za okresy od 08.05.2014 r. do 15.05.2014 r., od 22.05.2014 r. do 21.06.2014 r., oraz od 08.07.2014 r. do 07.08.2014 r., co spowodowało, że przerwa między okresami pobierania zasiłków stała się krótsza niż 3 miesiące kalendarzowe.

Wobec powyższego, podstawę wypłaty zasiłku chorobowego od dnia 07.10.2014r. stanowi przychód odwołującego, uzyskany za okres nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego, wynoszący 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy, tj.: z okresu od kwietnia 2013 r. do marca 2014r. Powyższa różnica podstaw spowodowała nadpłatę zasiłku chorobowego oraz świadczenia rehabilitacyjnego. W związku z powyższym wypłacony przez ZUS zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne w wyższej wysokości jest świadczeniem nienależnie pobranym i podlega zwrotowi w kwocie 25.681,80 zł.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołujący Z. T. korzystał ze świadczeń na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 372 z późn. zm.) zasiłku chorobowego za okres od 07.10.2014 r. do 06.01.2015 r., od 20.01.2015r. do 19.02.2015 r., od 24.04.2015 r. do 23.05.2015 r., od 02.06.2015 r. do 01.07.2015 r., od 21.07.2015 r. do 20.10.2015 r., od 27.10.2015 r. do 23.11.2015 r. i świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 24.11.2015 r. do 20.07.2016 r. W tych okresach początkowo ustalono mu świadczenia początkowo na podstawie

06.01.2015 art. 48 ust. 1 z przeciętnego przychodu za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Podstawą wypłaty zasiłku za niniejszy okres była kwota z miesiący od lipca do września 2014 r., w kwocie 4 314,50 zł.

Biorąc pod uwagę wyrok Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 22.05.2015 r., sygn. akt. IV U.1406/2014 (prawomocny od dnia 19.04.2015 r.), zmieniający zaskarżoną decyzję wydaną przez ZUS Inspektorat w D. w ten sposób, że odwołujący podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu po dniu 03.05.2014r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą oraz podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowi kwota 2 544,79 zł. Doszło do zmiany i przeliczenia kwot, które zostały wypłacone odwołującemu, z tym, że z dniem 30.05.2014. Z tym, że odwołujący z dniem 03.05.2014 r. skarżący został wyłączony z dobrowolnego ubezpieczenia społecznego, zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt. 2. Kolejne niezdolności do pracy zostały orzeczone w terminach od 08.05.2014 r. do 15.05.2014 r., od 22.05.2014 r. do 21.06.2014 r. oraz od 08.07.2014 r. do 07.08.2014r., a organ rentowy wydał decyzję odmowną wypłaty zasiłku chorobowego za w/w okresy, z uwagi na fakt wyłączenia z dniem 03.05.2014 r. z dobrowolnego ubezpieczenia społecznego. Organ rentowy ustalił, że ponowne objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym nastąpiło od dnia 01.07.2014r., natomiast odwołujący stał się niezdolny do pracy od dnia 07.10.2014r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w myśl art. 43 cytowanej ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. przeliczył świadczenia przy czym podstawy wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo, jeżeli między okresami pobierania zasiłków zarówno tego samego rodzaju, jak i innego rodzaju nie było przerwy albo przerwa była krótsza niż 3 miesiące kalendarzowe, przerwa w opłacaniu składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe trwała od 04.05.2014r. do 30.06.2014r., natomiast przerwa między okresami pobierania zasiłków była dłuższa niż 3 miesiące kalendarzowe (trwała od 03.05.2014 r. do 7.10.2014r.), a skoro tak zostały ustalone okresy, Zakład ponownie przeliczył świadczenia.

Biorąc pod uwagę wyrok Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 22.05.2015 r., sygn. akt. VIU1406/2014 (prawomocny od dnia 19.04.2015 r.). zmieniający zaskarżoną decyzję, odwołujący podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu po dniu 03.05.2014 r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą oraz podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowi kwota 2 544,79 zł. Miesięcznie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał wypłaty świadczeń biorąc pod uwagę wymienione okresy, a już po wypłacie dokonał przeliczenia zgodnie z kwotą podstawy 2 544,79 zł. Zadaniem Zakładu różnica podstaw spowodowała nadpłatę zasiłku chorobowego oraz świadczenia rehabilitacyjnego. W związku z tym ZUS wypłacił świadczenia, ustalone przez ZUS jako nienależne.

Z. T. nie został pouczony o obowiązku zwrotu świadczeń w związku ze zmianą przez Zakład podstawy wymiaru składek z tytułu podlegania do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 84 ust. 1 cytowanej ustawy odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Wskazany przepis art. 84 ust. 1 i 2 cytowanej ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 963), oraz w związku z art. 3 pkt. 4 i art. 48 ust. 1 i 2 w/w ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 372 z późn. zm,) wskazuje, że osoba, która pobrała nienależnie świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego. Za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się:

- 1) Świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłat w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania;
- 2) Świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Jednocześnie zgodnie z art. 84 ust. 3, nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych za okres dłuższy niż ostatnie 12 miesięcy, jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ wypłacający świadczenia o zajściu okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymania ich wypłaty, a mimo to świadczenia były nadal wypłacane, a w pozostałych przypadkach - za okres dłuższy niż ostatnie 3 lata.

Biorąc pod uwagę materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie, w tym dokumenty znajdujące się w aktach sprawy ZUS o nr. (...) oraz w aktach sprawy o sygn. IV U1406/14, świadczenia były wypłacone w sposób nienależny. Jednocześnie należy wskazać, że świadczenia wypłacone nienależnie nie jest tożsame ze świadczeniem pobranym nienależnie, albowiem do nienależnego pobrania świadczenia może dojść w sytuacjach opisanych w art. 84 ust 1 pkt 1 lub 2. Żadna z wymienionych okoliczności nie zaistniała w niniejszej sprawie. Biorąc pod uwagę pismo organu rentowego, które zostało złożone do akt sprawy w dniu 02.11.2017r., Z. T. nie został pouczony o obowiązku zwrotu świadczeń w związku ze zmianą przez Zakład podstawy wymiaru składek z tytułu podlegania do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. W tej sytuacji, odwołanie Z. T., Sąd na podstawie art. 477¹⁴ par. 2 kpc w związku z art. 84 ust. 1 cyt. ustawy, a odwołujący nie jest zobowiązany do zwrotu zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego w okresach jak w wyroku, w kwotach tam przedstawionych.

Poprawiono pod kątem gramatycznym, interpunkcyjnym i stylistycznym bez ingerencji w merytoryczną treść uzasadnienia.

SSR Barbara Kokoryn